ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)
z 15. decembra 2005 *

Vo veci C-344/03,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podaná 1. augusta 2003,

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: G. Valero Jordana a P. Aalto, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Fínskej republike, v zastúpení: T. Pynnä, splnomocnená zástupkyňa, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

* Jazyk konania: fínčina.

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia C. Gulmann (spravodajca), R. Schintgen, G. Arestis a J. Klučka,

generálny advokát: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
tajomník: K. Sztranc, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 22. septembra 2005,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Komisia Európskych spoločenstiev svojou žalobou navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Fínska republika si tým, že neuplatňovala odchýlku stanovenú v článku 9 ods. 1 smernice Rady 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúceho vtáctva (Ú. v. ES L 103, s. 1; Mim. vyd. 15/001, s. 98) zmenenej a doplnenej Aktom o podmienkach pristúpenia Rakúskej republiky, Fínskej republiky a Švédskeho kráľovstva a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. ES C 241,

1994, s. 21, a Ú. v. ES L 1, 1995, s. 1, ďalej len „smernica") v súlade s kritériami stanovenými týmto ustanovením, a tým, že nepredložila dôkaz, že v rámci jarného lovu vodných vtákov v kontinentálnom Fínsku a v provincii Alandy boli splnené podmienky na povolenie takej odchýlky formulované v tom istom ustanovení, osobitne pokiaľ ide o uplatnenie kritérií týkajúcich sa absencie „iného uspokojivého riešenia" a „malého rozsahu", a to najmä pre nasledujúce druhy: kajka morská (Somateria mollissima), hlaholka severská (Bucephala clangula), potápač dlhozobý (Mergus serrator), potápač veľký (Mergus merganser), turpan tmavý (Melanitta fusca) a chochlačka vrkočatá (Aythya fuligula), nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z uvedenej smernice.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

2 Článok 7 smernice stanovuje:

„1. Druhy uvedené v prílohe II môžu byť vzhľadom na početnosť populácie, geografické rozšírenie a rýchlosť rozmnožovania na území spoločenstva lovené v súlade so zákonmi platnými v jednotlivých štátoch. Členské štáty zabezpečia, že lov týchto druhov nebude v rozpore s úsilím na ich ochranu v oblasti ich rozšírenia.

2. Druhy uvedené v prílohe II/1 môžu byť lovené v geografických oblastiach mora a pevniny, kde platí táto smernica.

3. Druhy uvedené v prílohe II/2 môžu byť lovené iba v členských štátoch, pre ktoré je to uvedené.

4. Členské štáty zabezpečia, že lov vrátane sokoliarstva v prípade, že sa loví týmto spôsobom, hoci je vykonávaný v súlade s platnými opatreniami štátu, je v súlade so zásadami rozumného využívania a ekologicky vyváženej regulácie početnosti daných druhov vtákov, a zabezpečia tiež, aby táto činnosť bola zlučiteľná, čo sa týka populácie týchto druhov, predovšetkým sťahovavých vtákov, s opatreniami vyplývajúcimi z článku 2. Dohliadnu najmä na to, aby druhy, na ktoré sa vzťahujú právne predpisy o love, neboli lovené v období hniezdenia alebo v čase rôznych fáz súvisiacich s rozmnožovaním. V prípade sťahovavých vtákov dohliadnu najmä na to, aby druhy, na ktoré sa vzťahujú predpisy upravujúce lov, neboli lovené počas obdobia rozmnožovania alebo počas návratu na hniezdiská. Členské štáty pošlú Komisii všetky relevantné informácie týkajúce sa praktického uplatňovania ich predpisov o love."

3 Článok 9 ods. 1 smernice stanovuje:

„Členské štáty udeliť výnimku z [sa môžu odchýliť od — *neoficiálny preklad*] ustanovení článkov 5, 6, 7 a 8, ak neexistuje iné uspokojivé riešenie, z nasledujúcich dôvodov:

...

c) aby sa za prísne kontrolovaných podmienok a na základe výberu povolil odchyt, držba, chov alebo iné rozumné využívanie určitých vtákov v malom rozsahu."

4 Podľa článku 16 ods. 1 smernice sa na účely vypracovania zmien a doplnkov, ktoré sú nevyhnutné na prispôsobenie určitých častí tej istej smernice technickému a vedeckému pokroku, zakladá výbor pre jej prispôsobenie technickému a vedeckému pokroku pozostávajúci z predstaviteľov členských štátov, ktorému predsedá zástupca Komisie. Výbor ORNIS je výborom pre prispôsobenie smernice technickému a vedeckému pokroku založeným podľa jej článku 16.

5 Príloha II smernice uvádza okrem iného kajku morskú, hlaholku severskú, potápača dlhozobého, potápača veľkého, turpana tmavého, chochlačku vrkočatú a kačicu ľadovú (Clangula hyemalis).

Vnútroštátna právna úprava

Pokiaľ ide o kontinentálne Fínsko

6 § 24 dekrétu č. 666 z 12. júla 1993 o love v znení dekrétu č. 869 z 27. novembra 1998 (ďalej len „dekrét o love") stanovuje štandardné dátumy konca loveckej sezóny takto:

„Štandardné dátumy konca loveckej sezóny

Zver je chránená takto:

...

13. ... hlaholka severská,... samice a tohoročné mláďatá kajky morskej: od 1. januára do poludnia 20. augusta;

14. samce kajky morskej od 1. januára do 31. mája;

15. kačica ľadová, potápač dlhozobý a potápač veľký od 1. januára do 31. augusta."

7 § 29 dekrétu o love stanovuje určité odchýlky od týchto dátumov konca loveckej sezóny takto:

„Jarný lov určitých druhov vodných vtákov:

Pokiaľ neexistuje iné uspokojivé riešenie a lov neohrozuje udržanie priaznivej úrovne ochrany, môžu osoby, ktoré sa obvykle zdržujú v pobrežných obciach na území poľovných revírov provincií Uusimaa, Varsinais-Suomi a Satakunta, bez ohľadu na štandardné dátumy konca loveckej sezóny stanovené v článku 24 prvom odseku, loviť v malom rozsahu kačicu ľadovú a samce kajky morskej, hlaholky severskej, potápača dlhozobého a potápača veľkého od 10. apríla do 21. mája."

8 Ministerstvo poľnohospodárstva a lesníctva v priebehu rokov 1998 až 2001 na základe dekrétu o love pravidelne povoľovalo vydanie oprávnení na jarný lov všetkých uvedených druhov alebo niektorých z nich.

Pokiaľ ide o súostrovie Alandy

9 § 20 prvý a druhý odsek alandského provinčného zákona č. 31 z 5. júla 1985 o love v provincii Alandy (Jaktlag för landskapet Åland 5.7.1985/31) v znení provinčných zákonov č. 68/1995 a č. 46/1999 (ďalej len „provinčný zákon č. 31") stanovuje:

„Orgány provincie Alandy môžu po prerokovaní s poľovníckymi združeniami vydať právne predpisy vo forme provinčného dekrétu spresňujúce, ktoré druhy zveri možno loviť, v ktorom období roka sa môže lov dotknutých druhov uskutočňovať a na ktorých územiach je lov povolený, ako aj podmienky uplatňované okrem toho na lov jednotlivého druhu. S výhradou výnimiek stanovených v druhom a treťom odseku nie je lov týchto druhov vtákov povolený počas ich návratu na hniezdiská alebo obdobia rozmnožovania, ani počas obdobia odchovu mláďat.

Pokiaľ neexistuje iné uspokojivé riešenie, môžu orgány provincie Alandy vydávať oprávnenia na lov kajky morskej, turpana tmavého, chochlačky vrkočatej, hlaholky severskej, potápača dlhozobého, potápača veľkého, kačice ľadovej a sluky lesnej v malom rozsahu počas vymedzeného obdobia medzi 15. marcom a 25. májom..."

10 V provincii Alandy je počas obdobia medzi 1. septembrom a 31. decembrom povolený lov týchto druhov: chochlačky vrkočatej, hlaholky severskej, kačice ľadovej, potápača veľkého, potápača dlhozobého a sluky lesnej.

11 Orgány provincie Alandy v priebehu rokov 1998 až 2001 povoľovali vydanie oprávnení na jarný lov všetkých druhov uvedených v § 20 druhom odseku provinčného zákona č. 31 alebo niektorých z nich.

Okolnosti predchádzajúce sporu a konanie pred podaním žaloby

12 Keďže Komisia dostala v rokoch 1995 a 1996 sťažnosti týkajúce sa jarného lovu vtákov vo Fínsku, zaslala 19. februára 1998 Fínskej republike výzvu, v ktorej konštatovala, že tento členský štát povoľuje tak v kontinentálnom Fínsku, ako aj na súostroví Alandy jarný lov určitých druhov voľne žijúcich vodných vtákov uvedených v prílohe II smernice počas ich obdobia hniezdenia, čím porušuje článok 7 ods. 4 tejto smernice. Podmienky vyžadované na uplatnenie odchýlky, ktorá je stanovená v článku 9 ods. 1 písm. c) uvedenej smernice, podľa nej neboli splnené. Komisia v tejto výzve osobitne uviedla, že neboli splnené kritériá týkajúce sa absencie „iného uspokojivého riešenia" a „malého rozsahu".

13 Keďže odpoveď na uvedenú výzvu Komisiu neuspokojila, zaslala 28. apríla 1999 Fínskej republike odôvodnené stanovisko, v ktorom v podstate zopakovala výhrady uvedené vo výzve a vyzvala tento členský štát na prijatie potrebných opatrení na dosiahnutie súladu s uvedeným stanoviskom v lehote dvoch mesiacov odo dňa jeho doručenia.

14 Fínska vláda na odôvodnené stanovisko odpovedala listami z 21. júna 1999 a 30. marca 2001.

15 Komisia po preskúmaní odpovedí fínskych orgánov vydala 25. júla 2001 dodatočné odôvodnené stanovisko, v ktorom potvrdila svoj skorší postoj.

16 Keďže Fínska republika odpovedala na uvedené dodatočné odôvodnené stanovisko tak, že podľa nej sú podmienky nevyhnutné na uplatňovanie odchýlky, ktorá je stanovená v článku 9 ods. 1 písm. c) smernice, splnené, Komisia sa rozhodla podať túto žalobu.

O žalobe

17 Komisia síce pripúšťa, že jarný lov na rekreačné účely možno považovať za „rozumné využívanie" v zmysle článku 9 ods. 1 písm. c) smernice, tvrdí ale, že v prejednávanej veci taký spôsob lovu nezodpovedá podmienke spočívajúcej v absencii iného uspokojivého riešenia, ani podmienke týkajúcej sa úbytku vtákov v malom rozsahu.

O absencii iného uspokojivého riešenia

Argumentácia účastníkov konania

18 Podľa Komisie existujú vo vzťahu k druhom vtákov, o ktoré ide v tejto veci, iné uspokojivé riešenia ako jarný lov, a to tak v kontinentálnom Fínsku, ako aj na súostroví Alandy. Opiera sa o štúdiu predloženú Fínskou republikou a tvrdí, že

všetky alebo takmer všetky druhy, ktoré možno loviť na jar, sú na územiach, kde sa uskutočňuje jarný lov, vo všeobecnosti prítomné aj na jeseň. Jarný lov kajky morskej, hlaholky severskej, potápača veľkého a chochlačky vrkočatej nemožno teda zdôvodňovať skutočnosťou, že tieto druhy nie sú na uvedených územiach prítomné na jeseň.

19 Komisia naopak pripúšťa, že jesenný lov kačice ľadovej v rovnakých regiónoch, ako sú tie, v ktorých sa lov uskutočňuje na jar, sa nezdá ako rozumne možný.

20 Čo sa týka potápača dlhozobého a turpana tmavého, ide o vtákov, ktorých lov na jeseň môže byť do určitej miery ťažší.

21 Komisia v každom prípade usudzuje, pokiaľ ide o tri druhy uvedené v bodoch 19 a 20 tohto rozsudku, že ich lov na jeseň, aj keď v oveľa menších množstvách než na jar, ako aj „lov iných druhov vodných vtákov prítomných na jeseň" predstavuje iné uspokojivé riešenie, ktoré je spôsobilé nahradiť jarný lov. Tieto tri druhy totiž nemajú osobitné určenie, ktoré by bránilo ich nahradeniu iným druhom zveri na rovnakom území. Predovšetkým kačica ľadová by mohla byť nahradená kačicou divou, kačicou chrapkavou a kačicou hvízdavou. Komisia subsidiárne usudzuje, že by malo byť možné povoliť jarný lov vodných vtákov, ktorí nie sú prítomní na jeseň, pokiaľ sú splnené ostatné podmienky stanovené v článku 9 ods. 1 písm. c) smernice.

22 Fínska vláda tvrdí, že iné uspokojivé riešenie nahradenia jarného lovu, ako je to, ktoré sa v súčasnosti praktizuje vo Fínsku, neexistuje. V tomto ohľade uvádza pre každý druh dotknutý žalobou o nesplnenie povinnosti dôvody, pre ktoré nie je také riešenie predstaviteľné.

23 Uvedená vláda tvrdí, že v kontinentálnom Fínsku sa jarný lov od jari roka 2001 v skutočnosti týkal iba kačice ľadovej, kajky morskej a potápača veľkého. Na súostroví Alandy bolo možné na jar loviť všetky druhy uvedené v bode 5 tohto rozsudku.

24 Čo sa týka kajky morskej, fínska vláda uvádza, že príslušné orgány sa na základe informácií, ktoré mali k dispozícii, domnievali, že jarný lov tohto druhu je v určitých geografických sektoroch nevyhnutný preto, lebo jeho jedince v nich nie sú na jeseň prítomné v množstvách postačujúcich na ich lov. Jedince tohto druhu prítomné v uvedených sektoroch na jeseň sú totiž samice alebo mláďatá, ktoré sa vyliahli v priebehu roka. Okrem toho ide o druh hniezdiaci na fínskom území, v záujme ktorého poľovníci odstraňujú malých predátorov prítomných v predmetných zónach, s cieľom zabezpečiť lepšie hniezdenie.

25 Pokiaľ ide o hlaholku severskú a chochlačku vrkočatú, lov týchto druhov nie je na jeseň možný z dôvodu skutočnosti, že vtáky sa vtedy zdržujú v početných skupinách vo vzdialenosti podstatne väčšej ako 50 metrov od pobrežia. Dostrel karabín, ktoré sa používajú na lov vtákov, je totiž maximálne 35 metrov a používanie pušiek nie je povolené z bezpečnostných dôvodov. Hlaholka severská je okrem toho druh hniezdiaci v dierach a potrebuje búdky umiestnené človekom. Väčšina z nich je

v praxi umiestnená poľovníkmi. Lov je teda potrebný na účely rozmnožovania vtákov.

26 Čo sa týka jarného lovu potápača veľkého, je v podstate zdôvodnený potrebou zabezpečiť umiestnenie búdok, ktoré sú nevyhnutné na rozmnožovanie tohto druhu, človekom, a to najmä poľovníkmi.

27 Pokiaľ ide o kačicu ľadovú, turpana tmavého a potápača dlhozobého, fínska vláda tvrdí, že lov týchto druhov nie je na jeseň možný, keďže počas tohto ročného obdobia nie sú prítomné v dostatočných množstvách na to, aby boli lovené v geografických sektoroch prístupných pre jarný lov.

28 Fínska vláda napokon spochybňuje tvrdenie Komisie, podľa ktorého kritérium absencie iného uspokojivého riešenia nie je splnené, pokiaľ jarný lov jedného druhu vodného vtáka možno rovnocenne nahradiť lovom iného druhu na jeseň. V tomto ohľade uvádza, že úvaha Komisie sa nezhoduje s podstatou smernice, ktorá má prístup podľa druhu a takisto predpokladá ochranu vtákov podľa druhu. Okrem toho nemožno vyžadovať, aby lov jedného druhu nahradil lov iného druhu bez toho, aby sa skúmalo, akým spôsobom ovplyvní zvýšenie lovu prvého druhu stav jeho ochrany.

Posúdenie Súdnym dvorom

29 Podľa článku 7 ods. 1 smernice môžu byť druhy uvedené v jej prílohe II lovené v súlade so zákonmi platnými v jednotlivých štátoch. Odsek 4 toho istého článku

však stanovuje, že členské štáty dohliadnu najmä na to, aby druhy, na ktoré sa vzťahujú právne predpisy o love, neboli lovené v období hniezdenia alebo počas rôznych fáz súvisiacich s rozmnožovaním a odchovom mláďat.

30 V prejednávanej veci spadajú druhy, o ktoré ide v tomto spore, uvedené v bode 5 tohto rozsudku, pod obe ustanovenia spomenuté v predchádzajúcom bode. Pritom je nesporné, že vo Fínsku platné doby jarného lovu zodpovedajú obdobiam hniezdenia uvedených druhov. Podľa článku 7 ods. 4 smernice ich tak nemožno počas predmetných období loviť.

31 Napriek tomu článok 9 ods. 1 písm. c) smernice pripúšťa možnosť povoliť pri dodržaní podmienok upravených v tomto ustanovení ako odchylnú úpravu lov druhov, ktoré sú uvedené v prílohe II tej istej smernice, počas období určených v jej článku 7 ods. 4, a teda najmä počas obdobia hniezdenia alebo počas rôznych fáz rozmnožovania a odchovu mláďat (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 16. októbra 2003, Ligue pour la protection des oiseaux a i., C-182/02, Zb. s. I-12105, body 9 až 11, a z 9. júna 2005, Komisia/Španielsko, C-135/04, Zb. s. I-5261, bod 17).

32 Medzi podmienkami, ktoré musia byť podľa článku 9 ods. 1 písm. c) smernice splnené na to, aby bolo možné takýto lov povoliť, sa nachádza podmienka vyžadujúca absenciu akéhokoľvek iného uspokojivého riešenia (pozri rozsudky Ligue pour la protection des oiseaux a i., už citovaný, bod 15, a Komisia/Španielsko, už citovaný, bod 18).

33 Túto podmienku pritom nemožno považovať za splnenú, pokiaľ sa doba lovu zavedená odchylnou úpravou časovo zhoduje s obdobiami, počas ktorých chce smernica zaviesť osobitnú ochranu, bez toho, aby to bolo nevyhnutné. O takú nevyhnutnosť nejde najmä vtedy, ak jediným účelom opatrenia, ktoré ako odchylnú úpravu povoľuje lov, je predĺženie doby lovu určitých druhov vtákov na územiach, ktoré tieto druhy opätovne vyhľadávajú počas doby lovu stanovenej v súlade s článkom 7 smernice (pozri rozsudky Ligue pour la protection des oiseaux a i., už citovaný, bod 16, a Komisia/Španielsko, už citovaný, bod 19).

34 Čo sa týka jarného lovu siedmich druhov vtákov uvedených v bode 5 tohto rozsudku, je potrebné predovšetkým konštatovať, že ku dňu uplynutia lehoty stanovenej v dodatočnom odôvodnenom stanovisku sa v kontinentálnom Fínsku mohli loviť iba kačica ľadová, kajka morská a potápač veľký, ako to vyplýva z listín nachádzajúcich sa v spise tejto veci a v súlade s tým, čo uviedla fínska vláda. Naopak na súostroví Alandy bolo možné loviť každý z týchto siedmich druhov. Z toho plynie, že iba kačicu ľadovú, kajku morskú a potápača veľkého bolo možné loviť na jar tak v kontinentálnom Fínsku, ako aj na súostroví Alandy.

35 Pokiaľ ide o kajku morskú, treba uviesť, že z ornitologickej štúdie vypracovanej Riista ja kalatalouden tutkimuslaitos (výskumný ústav zveri a rybolovu), na ktorú účastníci konania odkazujú (ďalej len „štúdia"), vyplýva, že od začiatku jesene sa na územiach jarného lovu nachádza nie zanedbateľné množstvo jedincov tohto druhu. Tvrdenie fínskej vlády, podľa ktorého jedince tohto druhu prítomné na uvedených územiach na jeseň sú samice alebo mláďatá, ktoré sa vyliahli v priebehu roka, nemá oporu v žiadnom dôkaznom prostriedku, čo okrem iného táto vláda uznáva. Napokon, aj keď je pravda, že poľovníci vykonávajú užitočnú činnosť s ohľadom na udržiavanie prírodného prostredia, keď na jar lovia malých predátorov, aby hniezdenie kajky morskej viedlo k lepším výsledkom, nezdá sa, že by sa taká činnosť mohla vykonávať iba pod podmienkou, že sa umožní lov kajky morskej na jar.

36 Preto nemožno považovať za preukázané, že jarný lov kajky morskej umožnený odchylnou úpravou spĺňa podmienku týkajúcu sa absencie iného uspokojivého riešenia, ktorá je uvedená v článku 9 ods. 1 písm. c) smernice.

37 Pokiaľ ide o hlaholku severskú a chochlačku vrkočatú, je nesporné, že tieto druhy sú na jeseň v určitých množstvách prítomné na územiach jarného lovu. Zo štúdie okrem toho vyplýva, že 36 až 37 % jedincov týchto druhov prítomných na uvedených územiach na jeseň sa nachádza vo vzdialenosti menšej ako 50 metrov od pobrežia. V tejto štúdii sa navyše spresňuje, že percento takto označených vtákov vyplýva zo sčítaní, ktoré sa uskutočnili z pohybujúcej sa lode, a zodpovedá situácii v presnom časovom bode. Lov je naopak činnosť, ktorá sa uskutočňuje v časovom rozmedzí, v rámci ktorého poľovník čaká, že vtáky zmenia svoje miesto. Podľa uvedenej štúdie je teda pravdepodobné, že podiel vtákov, ktoré je možné loviť z pobrežia, je ešte vyšší ako podiel, ktorý je výsledkom uvedených sčítaní.

38 Čo sa konkrétnejšie týka hlaholky severskej, aj keď možno pripustiť, že poľovníci umiestňovaním búdok počas jarnej loveckej sezóny vykonávajú užitočnú činnosť s ohľadom na rozmnožovanie tohto druhu, nezdá sa naopak, že by sa taká činnosť mohla vykonávať iba pod podmienkou, že sa umožní lov tohto vtáka na jar.

39 Za týchto podmienok je namieste konštatovať, že fínska vláda nepredložila dôkaz, že jarný lov hlaholky severskej a chochlačky vrkočatej spĺňa podmienku týkajúcu sa absencie iného uspokojivého riešenia, ktorá je uvedená v článku 9 ods. 1 písm. c) smernice.

40 Čo sa týka jarného lovu potápača veľkého, ktorý je v podstate zdôvodnený potrebou zabezpečiť umiestnenie búdok, nevyhnutných na rozmnožovanie tohto druhu, človekom a to najmä poľovníkmi, postačuje primerane odkázať na body 38 a 39 tohto rozsudku.

41 Vo vzťahu k potápačovi dlhozobému a turpanovi tmavému treba uviesť, že fínska vláda sa obmedzila na tvrdenie, že lov týchto druhov nie je na jeseň možný, keďže počas tohto ročného obdobia nie sú prítomné v dostatočných množstvách na to, aby boli lovené v geografických sektoroch prístupných pre jarný lov, bez toho, aby predložila dôkazné prostriedky na podporu svojich tvrdení. Zo štúdie pritom vyplýva, že tieto dva druhy sú prinajmenšom počas časti jesene skutočne prítomné na súostroví Alandy, aj keď v oveľa nižších počtoch ako na jar.

42 Treba preto konštatovať, že nebolo preukázané, že jarný lov potápača dlhozobého a turpana tmavého spĺňa podmienku týkajúcu sa absencie iného uspokojivého riešenia, ktorá je uvedená v článku 9 ods. 1 písm. c) smernice.

43 Napokon pokiaľ ide o kačicu ľadovú, čo je druh, ktorý Komisia nesprávne opomenula výslovne uviesť v návrhoch svojej žaloby, zatiaľ čo v tej istej žalobe žalovaného členskému štátu osobitne vyčíta, že povolil jarný lov tohto druhu bez toho, aby bola splnená podmienka týkajúca sa absencie iného uspokojivého riešenia, je nesporné, že ju v geografických sektoroch prístupných pre jarný lov nie je možné loviť na jeseň.

44 V tomto ohľade treba uviesť, že opatrenie, ktoré pozostáva z povolenia jesenného, ba dokonca jarného lovu iných druhov vodných vtákov prítomných v uvedených sektoroch namiesto jarného lovu kačice ľadovej, nemožno považovať za iné uspokojivé riešenie v zmysle článku 9 ods. 1 písm. c) smernice. Také riešenie by totiž mohlo toto ustanovenie zbaviť — prinajmenšom čiastočne — jeho obsahu, keďže by na určitých územiach umožnilo zakázať lov určitých druhov vtákov, aj keby lov v malom rozsahu hypoteticky nemusel ohrozovať udržanie ich populácie na uspokojivej úrovni, a teda by mohol zodpovedať rozumnému využívaniu týchto druhov (pozri v tomto zmysle rozsudok Ligue pour la protection des oiseaux a i., už citovaný, bod 17). Uvedené riešenie by okrem toho, že všetky druhy vtákov by sa so zreteľom na lov považovali za rovnocenné, bolo navyše v každom prípade zdrojom právnej neistoty, keďže z uplatniteľnej právnej úpravy nevyplýva dôvod, na základe ktorého možno usudzovať, že lov daného druhu je spôsobilý nahradiť lov iného druhu.

45 Z toho plynie, že jarný lov kačice ľadovej spĺňa podmienku týkajúcu sa absencie iného uspokojivého riešenia, ktorá je uvedená v článku 9 ods. 1 písm. c) smernice.

46 Vzhľadom na uvedené skutočnosti je namieste prijať výhradu Komisie založenú na tom, že jarný lov kajky morskej, hlaholky severskej, potápača dlhozobého, potápača veľkého, turpana tmavého a chochlačky vrkočatej nie je v súlade s podmienkou týkajúcou sa absencie iného uspokojivého riešenia, ktorá je uvedená v článku 9 ods. 1 písm. c) smernice.

O malom rozsahu

Argumentácia účastníkov konania

47 Komisia pripomína, že podľa výboru ORNIS treba pod „malým rozsahom" rozumieť rozsah priemernej ročnej úmrtnosti predmetného druhu nižší ako 1 %, pokiaľ ide o druhy, ktorých lov je zakázaný, a rozsah zodpovedajúci približne 1 %, pokiaľ ide o druhy, ktorých lov je povolený.

48 Pokiaľ pritom ide o lov kajky morskej, potápača veľkého, potápača dlhozobého, turpana tmavého, hlaholky severskej a chochlačky vrkočatej, Fínska republika nedodržala podmienku týkajúcu sa úbytku „v malom rozsahu" v zmysle článku 9 ods. 1 písm. c) smernice. Táto podmienka bola naopak dodržaná, pokiaľ ide o kačicu ľadovú.

49 Fínska vláda uznáva, že uvedená podmienka nebola dodržaná, pokiaľ ide o kajku morskú, potápača veľkého, potápača dlhozobého a turpana tmavého.

50 Táto vláda naopak uvádza, že roku 2001 bolo počas jarnej doby lovu ulovených 1 461 hlaholiek severských a 2 585 chochlačiek vrkočatých. Porovnaním týchto údajov s ročnou mierou úmrtnosti týchto druhov sa dosiahne pomer 0,8 % pri hlaholkách severských a 1,2 % pri chochlačkách vrkočatých. Obidva tieto druhy teda spĺňajú

rozhodnú podmienku ustanovenú výborom ORNIS, podľa ktorej má počet ulovených vtákov zodpovedať približne 1 % ich ročnej miery úmrtnosti. Stavy populácie týchto druhov okrem toho zaznamenávajú zvýšenie ich počtu.

Posúdenie Súdnym dvorom

51 Treba pripomenúť, že podľa článku 9 ods. 1 písm. c) smernice možno lov povoliť iba vtedy, ak sa týka určitých vtákov v malom rozsahu (pozri rozsudok Ligue pour la protection des oiseaux a i., už citovaný, bod 15).

52 V prejednávanej veci je nesporné, že podmienka, podľa ktorej sa lov môže týkať iba úbytkov v malom rozsahu, nebola dodržaná, pokiaľ ide o kajku morskú, potápača veľkého, potápača dlhozobého a turpana tmavého. Zostáva teda overiť, či táto podmienka je splnená vo vzťahu k hlaholke severskej a chochlačke vrkočatej.

53 Dokument Komisie nazvaný „Druhá správa o uplatňovaní smernice 79/409/EHS o ochrane voľne žijúceho vtáctva" [KOM(93) 572, konečné znenie] z 24. novembra 1993 v tejto súvislosti uvádza, že v súlade s prácou výboru ORNIS je potrebné považovať za „malý rozsah" úbytok menší ako 1 % celkovej ročnej úmrtnosti

príslušnej populácie (priemerná hodnota) pri druhoch, ktoré nemôžu byť lovené, a rádovo 1 % úbytok pri druhoch, ktoré môžu byť lovené, pričom „príslušnou populáciou" sa rozumie, čo sa týka sťahovavých druhov, populácia regiónov, z ktorých pochádza hlavný podiel vtákov navštevujúcich región, kde sa vykonáva odchýlka počas doby jej platnosti.

54 Hoci je pravda, že kritérium týkajúce sa malého rozsahu, ako ho definoval výbor ORNIS, nie je právne záväzné, Súdny dvor ho v tomto konaní môže z dôvodu vedeckej autority, ktorú požívajú názory tohto výboru, a pokiaľ nebol predložený žiadny vedecký dôkaz o opaku, použiť ako referenčný základ na posúdenie toho, či odchýlka, ktorú žalovaný členský štát povolil podľa článku 9 ods. 1 písm. c) smernice, spĺňa podmienku, podľa ktorej sa odchyt predmetných vtákov má vykonávať v malom rozsahu (pozri najmä rozsudok z 9. decembra 2004, Komisia/Španielsko, C-79/03, Zb. s. I-11619, bod 41).

55 Pritom je preukázané, že na jar roku 2001 bolo na súostroví Alandy odchytených 1 461 hlaholiek severských a 2 585 chochlačiek vrkočatých. Zo spisu okrem toho vyplýva, že podľa výboru ORNIS zodpovedá jarný úbytok 1 758 hlaholiek severských a 2 208 chochlačiek vrkočatých 1 % celkovej ročnej úmrtnosti príslušnej populácie, a teda vyhovuje podmienke, podľa ktorej k úbytkom musí dochádzať v malom rozsahu, ako ho formuloval tento výbor.

56 Je teda zrejmé, že v čase uplynutia lehoty stanovenej v dodatočnom odôvodnenom stanovisku sa počet hlaholiek severských odchytených na súostroví Alandy nachádzal pod prahom malého rozsahu, ako ho vymedzil výbor ORNIS.

57 Čo sa týka chochlačky vrkočatej, počet odchytených jedincov zodpovedal menej ako 1,2 % celkovej ročnej úmrtnosti príslušnej populácie. Vzhľadom na skutočnosť, že podľa výboru ORNIS jednak treba za „malý rozsah" považovať akýkoľvek úbytok rádovo o 1 % celkovej ročnej úmrtnosti príslušnej populácie pri druhoch, ktoré môžu byť lovené, ako je chochlačka vrkočatá, a jednak je nesporné, že populácia tohto druhu sa zvyšovala, je namieste usúdiť, že počet chochlačiek vrkočatých odchytených na súostroví Alandy neprekračoval prah malého rozsahu, ako ho vymedzil tento výbor.

58 Z toho plynie, že jarný lov hlaholky severskej a chochlačky vrkočatej zodpovedal ku dňu uplynutia lehoty stanovenej v dodatočnom odôvodnenom stanovisku podmienke, podľa ktorej môže viesť iba k úbytku vtákov v malom rozsahu.

59 Z uvedených skutočností vyplýva, že výhrada Komisie založená na tom, že jarný lov kajky morskej, potápača veľkého, potápača dlhozobého a turpana tmavého nie je v súlade s podmienkou týkajúcou sa odchytu vtákov v malom rozsahu, ktorá je uvedená v článku 9 ods. 1 písm. c) smernice, musí byť prijatá.

60 Preto je namieste konštatovať, že vzhľadom na to, že Fínska republika nepredložila dôkaz, že v rámci jarného lovu vodných vtákov v kontinentálnom Fínsku a v provincii Alandy:

— bola pri kajke morskej, hlaholke severskej, potápačovi dlhozobom, potápačovi veľkom, turpanovi tmavom a chochlačke vrkočatej splnená podmienka, ktorú pre odchýlku stanovuje článok 9 ods. 1 písm. c) smernice, týkajúca sa absencie iného uspokojivého riešenia ako je jarný lov, a

— bola pri kajke morskej, potápačovi veľkom, potápačovi dlhozobom a turpanovi tmavom splnená podmienka, ktorá je pre odchýlku stanovená v uvedenom ustanovení, týkajúca sa skutočnosti, že lov sa môže týkať iba úbytku vtákov v malom rozsahu,

nesplnila si povinnosti, ktoré jej vyplývajú z uvedenej smernice.

61 V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.

O trovách

62 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Fínsku republiku na náhradu trov konania a Fínska republika nemala úspech v podstatnej časti svojich dôvodov, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Vzhľadom na to, že Fínska republika nepredložila dôkaz, že v rámci jarného lovu vodných vtákov v kontinentálnom Fínsku a v provincii Alandy:**

— **bola pri kajke morskej, hlaholke severskej, potápačovi dlhozobom, potápačovi veľkom, turpanovi tmavom a chochlačke vrkočatej splnená podmienka, ktorú pre odchýlku stanovuje článok 9 ods. 1 písm. c) smernice Rady 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúceho vtáctva zmenenej a doplnenej Aktom o podmienkach pristúpenia Rakúskej republiky, Fínskej republiky a Švédskeho kráľovstva a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia, týkajúca sa absencie iného uspokojivého riešenia ako je jarný lov, a**

— **bola pri kajke morskej, potápačovi veľkom, potápačovi dlhozobom a turpanovi tmavom splnená podmienka, ktorá je pre odchýlku stanovená v rovnakom ustanovení, týkajúca sa skutočnosti, že lov sa môže týkať iba úbytku vtákov v malom rozsahu,**

nesplnila si povinnosti, ktoré jej vyplývajú z uvedenej smernice.

2. **V zostávajúcej časti sa žaloba zamieta.**

3. **Fínska republika je povinná nahradiť trovy konania.**

Podpisy